

Teesit Etelä-Pohjanmaan elinvoiman kehittämiseen

5.5.2026

Etelä-Pohjanmaan elinvoiman kehittämistä tarkasteltiin Suomen yrittäjien Elinvoimabarometrin 2025 tulosten jälkeen neljässä seutukunnallisessa työpajassa, joihin osallistui laajasti kuntien, yritysten, oppilaitosten ja kehittäjäorganisaatioiden edustajia. Työpajojen tavoitteena oli syventää barometrin havaintoja ja tunnistaa konkreettisia kehittämisteemoja yritysten näkökulmasta. Keskeistä työpajoissa oli osallistujien oma kokemus ja näkemys siitä, mitkä tekijät vahvistavat tai heikentävät elinvoimaa arjessa.

Elinvoima on isompi kokonaisuus

Työpajojen tulokset vahvistavat barometrin keskeiset havainnot, mutta tuovat niihin myös lisää näkökulmia. Elinvoima määriteltiin osallistujien toimesta ennen kaikkea yritystoiminnan, osaavan työvoiman ja toimivan arjen yhdistelmänä. Yritykset nähtiin maakunnan elinvoiman perustana, mutta samalla korostettiin, että yritysten toiminta edellyttää sujuvaa yhteistyötä julkisen sektorin, oppilaitosten ja muiden toimijoiden kanssa. Elinvoima on kokonaisuus, joka rakentuu useiden toisiaan tukevien elementtien varaan.

Keskeinen havainto työpajoista on, että Etelä-Pohjanmaalla on runsaasti potentiaalia elinvoiman kasvattamiseksi ja sen hyödyntämistä voidaan parantaa. Erityisesti oppilaitosten, kehittämishankkeiden ja erilaisten tukipalveluiden rooli tunnistettiin merkittäväksi, mutta niiden kytkeytyminen yritysten arkeen koettiin osin puutteelliseksi. Yritykset eivät aina tiedä, mitä mahdollisuuksia ja tukea on tarjolla, ja toisaalta palvelut eivät aina vastaa suoraan yritysten tarpeisiin. Tämä viittaa siihen, että kehittämisen painopiste ei ole niinkään uusien rakenteiden luomisessa, vaan olemassa olevien paremmassa hyödyntämisessä ja niiden esilletuomisessa.

Yritysverkostot ja yhteistyö ovat ratkaisevassa roolissa

Toinen keskeinen teema liittyy yhteistyöhön ja verkostoihin. Työpajoissa nousi esiin, että pk-yritysten on usein vaikea päästä mukaan suurempien yritysten arvoketjuihin. Työpajaosallistujien näkökulmasta esteinä nähtiin muun muassa resurssien rajallisuus, tiedon puute ja yhteistyön puutteellinen fasilitointi. Samalla kuitenkin tunnistettiin, että toimivissa verkostoissa on merkittävä kasvupotentiaali. Verkostoituminen ei kuitenkaan synny itsestään, vaan edellyttää aktiivista koordinointia ja selkeitä rakenteita.

Osaava työvoima ja vetovoima kulkevat käsi kädessä

Osaavan työvoiman saatavuus nousi työpajoissa ehkä keskeisimmäksi elinvoimatekijöistä, vaikka elinvoimabarometrin tulos oli parantunut tämän mittarin osalta aikaisempaan tulokseen verrattuna. Työvoiman saatavuuden haaste ei liity ainoastaan osaajien määrään, vaan myös kohtaantoon, mielikuviin ja alueen vetovoimaan. Maakunnassa tarvitaan osaajia kaikenlaisilta koulutustaustoilta. Työpajoissa korostettiin erityisesti nuorten sitouttamista alueelle, kansainvälisten osaajien hyödyntämistä sekä työnantajamielikuvan merkitystä. Samalla todettiin, että pelkkä työpaikka tai kilpailukykyinen palkka eivät riitä houkuttelemaan osaajia, vaan ratkaisevaa on kokonaisuus, johon kuuluvat palvelut, asuminen ja elämänlaatu.

Mielenkiintoinen työpajojen yksittäinen havainto liittyy elinvoimatyön johtamiseen ja viestintään. Useissa keskusteluissa todettiin, että kunnissa ja kaupungeissa tehdään paljon elinvoimatyötä, mutta se ei näy yrityksille riittävän selkeästi. Elinvoimatyön kokonaisuus koetaan osin hajanaiseksi, eikä vastuita tai tavoitteita aina hahmoteta selkeästi. Lisäksi onnistumisia ja hyviä esimerkkejä ei tuoda riittävästi esiin viestinnässä, mikä vaikuttaa myös alueen tulevaisuudenuskoon ja mielikuvaan.

Keskustelusta konkreettisiin toimenpiteisiin

Työpajojen johtopäätökset tukevat yritysbarometrin tuloksia. Etelä-Pohjanmaan haaste ei ole elinvoiman puute, vaan sen systemaattinen vahvistaminen. Keskeiset kehittämiskohteet liittyvät yhteistyön tiivistämiseen, osaavan työvoiman varmistamiseen, oppilaitosten ja yritysten yhteistyön vahvistamiseen sekä elinvoimatyön selkeyttämiseen ja näkyväksi tekemiseen. Näihin teemoihin kohdistuvat konkreettiset toimenpiteet voivat vaikuttaa yritysten kokemaan elinvoimaan jo lyhyellä aikavälillä. Osallistujien aktiivinen rooli työpajoissa osoittaa, että tahtotilaa kehittämiseen on.

Artikkeli on kirjoitettu osana Elinvoimainen ja verkostoitunut Etelä-Pohjanmaa (ELVE) -hanketta, joka on Etelä-Pohjanmaan liiton rahoittama (AKKE) ja Seinäjoen ammattikorkeakoulun toteuttama.

Heikki Punkari
Seinäjoen ammattikorkeakoulu

Emmi Tuurinkoski
Seinäjoen ammattikorkeakoulu

Kirjoittajat toimivat SEAMKissa asiantuntijoina.